

Srážky

Když se chystáme na zimní prázdniny, věříme, že bude sníh...

Foto: Zdeněk Bača

... když se chystáme na letní prázdniny, doufáme, že nebude pršet.

Foto: Zdeněk Bača

Nejen že nás srážky každodenně ovlivňují, ale také jsou jedním z nejvýznamnějších meteorologických jevů. **Jako srážky je označována všechna voda, která vypadává z různých oblaků anebo se usazuje na zemském povrchu.**

Abychom přesně popsali srážky coby základní meteorologický prvek, musíme sledovat dobu jejich trvání, jejich intenzitu a množství. Toto množství se správně nazývá **úhrn srážek**.

K měření úhrnu srážek slouží **srážkoměr**. Je umístěn jeden metr nad zemí a má zachytnou plochu 500 cm². Úhrn srážek se měří v milimetrech kapalné vody spadlé na zemský povrch. Přičemž jeden milimetr srážek se rovná litru vody na ploše jeden metr čtverečný.

Srážky samozřejmě zajímaly už naše předky. Existuje spousta pranostik, ve kterých se říká, co se stane, když v daný den prší. Nejznámější je pak asi pranostika, která se váže k 8. červnu. **Medardova kápě - 40 dní kape**. Pokud se chceme podle pranostiky orientovat v tom, zda letní monzun nastane, či nikoliv, nesmíme brát pranostiku doslova. Předně nezáleží na tom, zda prší přímo na Medarda, ale plus mínus pět dní v okolí svátku Medarda. Medardovská pranostika potvrzuje, že v tomto období na začátku června nastává příliv vlhkého, oceánského vzduchu a deštivého počasí.

Srážky dělíme podle skupenství, v jakém dopadají na zem na **kapalné a pevné**. Podle způsobu vzniku na padající a usazené. Mezi padající kapalné srážky se řadí déšť a mrholení. Do pevných padajících srážek se řadí sníh, sněhové krupky, kroupy a ledové jehličky. Rosa je **srážka usazená kapalná**, podmínkou jejího vzniku je jasná noc, kdy dochází k ochlazení zemského povrchu a rostlin pod teplotu rosného bodu. Vodní pára obsažená ve vzduchu se začne srážet v podobě kapek na povrchu listů. Rosa nám může napovědět, jaké bude počasí. Vyskytuje-li se rosa ráno nebo večer, slibuje pěkné počasí, zůstane-li dlouho ležet, potrvá slunečné počasí dlouho, jestliže po ránu oschne, můžeme očekávat déšť. K **tuhým usazeným srážkám** patří jíní, jinovatka, námraza, ledovka a náledí.

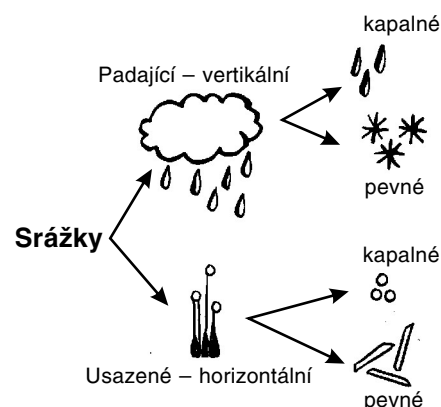

Foto: Zdeněk Bača

Foto: Zdeněk Bača

Obecně jsou atmosférické srážky jednou z hlavních částí koloběhu vody v přírodě, hrají hlavní roli v hydrologickém cyklu vody. Měli bychom se s nimi naučit dobře hospodařit. Jak je vidět v posledních letech, moc nám to nejde. Stále se urychluje odtok vody z krajiny. Délka vodních toků řek se v průběhu dvacátého století zkrátila zhruba o třetinu.

Rozšiřuje se plocha zabetonovaných míst a dešťová voda se nemá kam vsakovat. Dochází tak k narušení malého vodního cyklu a v krajině jsou po prudkých lijácích stále častěji povodně.

Foto: Zdeněk Bača